

(KRF) (se foran) vedtoges med 106 stemmer (S, V, KF, SF, DF, CD, RV, EL og KRF) mod 3 (FP).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 197: Forslag til lov om foranstaltninger i medfør af De Forenede Nationers traktat af 24. september 1996 om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 17/3 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

René Skau Johansen (S):

I forlængelse af Folketingets godkendelse og ratifikation af FN's traktat om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger den 13. november sidste år er der behov for et par ændringer i hjemmelsgrundlaget i eksisterende dansk lovgivning, så Danmark kan leve op til de forpligtelser, traktaten foreskriver. Det er netop det, lovforslaget går ud på.

For det første indeholder lovforslaget en omskrivning til dansk ret. Det er forslagens mere lovtekniske del, og det er der såmænd ikke så meget at sige til fra Folketingets side.

Hvad angår opfyldelsen af traktatens afsnit om inspektioner, indeholder dette forslag forholdsvis detaljerede regler for international inspektion på dansk område. Man kan diskutere fordelene ved enten brede eller mere specifikke regler, men jeg tror, det er godt med en fast procedure og et mere uddybende regelsæt for udførelsen af eventuelle inspektioner her i landet, så der ikke opstår tvivl om, hvem der har ret til hvad og hvornår.

For det tredje indeholder lovforslaget et mere vidtgående forslag om en retlig konsekvens af eventuelle overtrædelser af det altomfattende forbud. FN's traktat siger intet om sanktioner i tilfælde af en krænkelse af traktaten, men på dette område foreslår regeringen, at Danmark går et skridt videre og opstiller en konkret strafferamme, hvor overtrædelser skal straffes

med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år. I Socialdemokratiet er vi tilhængere af, at det på dette vigtige område på forhånd er klart, at det medfører en retlig konsekvens, hvis nogen skulle få lyst til at eksperimentere med atomvåben.

Med den nye og altomfattende traktat fra 1996 udvides rækkevidden til også at omfatte fysiske og juridiske personer, og den ændring er Socialdemokratiet godt tilfreds med. Det øger sikkerheden for, at ingen – hverken stater, enkeltpersoner, organisationer eller andre – handler i strid med FN's traktat. Erfaringerne fra opbruddet i det tidligere Sovjetunionen og også de erfaringer, vi har fra Pakistan og Indien, siger os, at det er nødvendigt med øget sikkerhed for, at stater, enkeltpersoner eller magtfulde militargrupper ikke laver forsøg med a-våben.

Socialdemokratiet støtter lovforslag nr. L 197.

Jens Hald Madsen (V):

Dette forslag er jo blot en opfølgning af et lovforslag, som allerede er vedtaget, altså en ratificering af det. Men derfor har det da nogle elementer, som det er værd at gøre opmærksom på.

Man kan vel sige, at nu kan der foretages atomprøvesprængninger mere eller mindre pr. computer og simulering, og det forandrer vel situationen for mange lande. Men det, som jeg stadig vil gøre opmærksom på, er de nye atomlande som f.eks. Indien og Pakistan. Dem skal vi være opmærksomme på, og her skal vi følge op med hensyn til, om vi giver bistand eller ej.

En anden ting, jeg gerne vil nævne, er forholdet til de internationale våbeninspektører. Her vil jeg gerne sige, at når man ser på tilfældet med de internationale våbeninspektører i Irak, har der jo været rejst tvivl om, hvorvidt de har opretholdt deres neutralitet, altså om der var en sammenhæng mellem efterretningstjenester og de internationale våbeninspektører. Jeg vil godt påpege, at det er utrolig vigtigt at holde fast i, at et sådant korps af internationale våbeninspektører skal fastholde deres neutralitet, og at man på ingen måde kan mistænke dem for, at der er en sammenhæng mellem efterretningstjenester og det arbejde, de udfører. Man kan måske sige, at i den forbindelse er det ikke atomprøvesprængninger og atomvåben, som er en fremtidig trussel, men mere de biokemiske våben.

Der vil jeg også nævne en udvikling, som jeg ikke ved om man kan forholde sig til nu, nemlig at det vel mere er et spørgsmål om, at det ef-

terhånden ikke er landene, som er truslen, men mere mobile terroristorganisationer, som faktisk er i stand til at lave forsøg med denne her slags våben.

I hvert fald kan vi støtte det, som vi også har gjort tidligere.

Per Stig Møller (KF):

Vi har jo haft denne sag på Folketingets bord i flere omgange, nemlig da vi gik ind for synspunktet om at stoppe atomprøvesprængninger, da vi gik ind for traktaten i FN, og da vi ratificerede den den 21. december 1998.

Det her er så en følgelovgivning, som betyder, at det er forbudt for både staten og civilpersoner at foretage atomprøvesprængninger i Danmark. Hvis nogen skulle finde på det hjemme ved køkkenbordet, så er det altså hamrende forbudt.

Det afgørende for os er her, at den traktat, vi har skrevet under på i FN, nu også har fået den nødvendige følgelovgivning, og den går vi naturligvis ind for.

Steen Gade (SF):

I SF ser vi også positivt på at få den tidligere beslutning ind i en samlet lov på det her område.

Selve det meget detaljerede regelsæt om inspektion har vel krævet en lovgivning, mens der på andre områder – som også nævnt af andre – er tale om, at der kommer noget ind i loven, som vi ikke er absolut forpligtet på, herunder straffebestemmelser.

Vi støtter en dansk opfølgning i et særskilt lov, som der her foreligger forslag til.

Jeg har kun ét spørgsmål, og det er i forbindelse med, at der nu kommer straffebestemmelser.

Den strafferamme, der så er angivet – det skrappeste er vel fængsel i indtil 2 år – undrer jo i hvert fald mig en smule. Men om der er en parallel til andre traktater med strafferammer, f.eks. i forbindelse med overtrædelser af bestemmelser om kemisk krigsførelse, ved jeg ikke.

Jeg forstår bestemt godt, at når man skal lave den slags, er det altid en svær sag at finde ud af, hvad for en strafferamme man skal have, men jeg undrede mig i hvert fald over, at man kunne være nede på en så lille strafferamme.

Vi får det vel ikke belyst i dag. Hvis vi får det, er det godt, ellers må vi få det belyst i ud-

valget, og så vil vi gerne medvirke til at vedtage lovforslaget.

Peter Skaarup (DF):

Også i Dansk Folkeparti hilser vi velkommen, at forslaget nu er kommet her i salen, efter at Danmark har ratificeret traktaten, og der skal ikke herske tvivl om, at vi også mener, det er meget vigtigt, at Folketinget vedtager lovforslaget, således at vi sender så kraftige signaler, som vi overhovedet kan, til omverdenen om, at atomvåbenprøvesprængninger ikke er noget, vi fra dansk side vil acceptere.

Dansk Folkeparti vil støtte det her, og vi håber selvfølgelig også, at det kan være med til at sende signaler til lande som Pakistan, Indien og Frankrig, som jævnlig overtræder den traktat, der er tale om.

Jørgen Estrup (RV):

Det Radikale Venstre har været en varm fortaler for Traktaten om Forbud mod Atomprøvesprængninger.

Det er et led i den generelle bekæmpelse af masseødelæggelsesvåben, og derfor hilste vi også ratifikationen i december velkommen.

På tilsvarende måde er denne følgelovgivning en helt nødvendig og selvfølgelig ting, som vi meget gerne støtter.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten kan, jeg havde nær sagt naturligvis, støtte det lovforslag, som er fremsat her.

Vi forventer jo, der vil være meget få tilfælde, hvor man rent faktisk vil kunne afsløre forsøg på atomprøvesprængninger her i Danmark.

Men det, som også er det afgørende ved at gennemføre den her lovgivning, er jo at give grundlag for etablering af en global ordning for inspektion og lægge pres på andre stater, for at de tilslutter sig på lignende vis. Det er det, der skulle være ideen med det, sådan som vi har forstået det.

Så kan jeg ikke lade være med at gøre den bemærkning, når vi nu har diskussionen om, at der er stater, som fortsat forbeholder sig adgang til at prøvesprænge atomvåben og i det hele taget anskaffe sig atomvåben, at det jo altså er meget vanskeligt at se sammenhængen i, at man gør sig denne bestræbelse, når man nu forbereder en ny NATO-strategi baseret på en meget offensiv strategi, baseret på brug af atomvåben. De to ting hænger ikke sammen. Derfor vil det jo være en gavnlig ting, om man kunne

bringe overensstemmelse mellem det, der foregår i NATO, og så det, der gives udtryk for i den her lovgivning, nemlig bestræbelsen på at undgå nye atomvåben.

Jeg synes, det er i en skrigende modstrid med hinanden, og det kunne efter min mening være aldeles flot, hvis den danske regering også i NATO kunne bruge den tankegang, som ligger i den her lovgivning, nemlig at gøre en indsats for at kæmpe mod udvikling af en atomstrategi, som strider så meget imod de her intentioner. Hvordan kan man forestille sig, at man skal kunne få nogen lande i den tredje verden til at afstå fra atomvåben, hvis vi samtidig her i Vesten videreudvikler en atomstrategi, som set fra den sydlige del af jordklodens folkerige stater må tage sig sådan ud, at det er NATO, som ønsker at have monopol på atomvåben og på brug af atomvåben, og som forbeholder sig retten til at bruge atomvåben, for det er jo det, der kommer til at ligge i NATO's strategi? Samtidig kræver man altså, at disse store ulande skal afstå fra at anskaffe sig atomvåben.

Der er noget, som simpelt hen ikke hænger sammen i NATO's tankegang, og som heller ikke den danske regering indtil dato har været i stand til at bringe en sammenhæng i. Det spørgsmål synes jeg godt, man på baggrund af det udmærkede resultat, som foreligger i den her lovgivning, kunne rejse over for den danske regering.

Men vi støtter altså helt og fuldt lovforslaget, som det foreligger.

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiet kan naturligvis også støtte lovforslaget her, som det foreligger. Vi har dog også ved vores gennemgang af forslaget studset lidt over de straffebestemmelser, der er forbundet med lovforslaget, for man må jo sige, at uanset hvordan man så i øvrigt havde tænkt sig, at man kunne lave disse atomprøvesprængninger i Danmark, er det jo et faktum, at det i sig selv ville være ulovligt ifølge den nugældende straffelov, hvoraf det jo klart fremgår, at man ikke må foretage den slags spredninger af skadelige stoffer. Så det er allerede omfattet, men det er meget fint, hvis det er sådan, at den borger, der kunne have interesse i at sidde og jonglere med et eller andet eksperiment, allerede i den her lov kan se, at det, han er i gang med, altså er strafbart.

Jeg tror ikke på, at det nogen sinde kommer så vidt, jeg tror ikke, at der er nogen som helst

her i landet, der overhovedet kunne finde på at tage skridt til at lave den slags forsøg, så det er formentlig ganske overflødigt. Men det gør nok ikke noget at få det gentaget her.

Fremskridtspartiet støtter lovforslaget.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan selvfølgelig også støtte dette lovforslag, som jo er en opfølgning af det, vi ratificerede den 21. december 1998. Jeg mener, at vi ved at vedtage dette lovforslag sender et kraftigt signal til atomvåbenmagterne om at lægge bånd på sig selv og efterfølge de vedtagelser, som gælder internationalt.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg takker for den enstemmige tilslutning.

Jeg kan sige om straffebestemmelsen, som vi selvfølgelig gerne vil dyrke lidt mere under udvalgsarbejdet, at den jo udtrykkeligt er subsidiær. Den kan komme i anvendelse, hvis ikke højere straf er forskyldt, som der står, efter anden lovgivning, f.eks. efter straffelovens § 183.

Det synes jeg vi skal tage os tiden til at se på i udvalget, for at vi i fællesskab finder frem til en løsning, vi alle kan være helt tilfredse med.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af lovforslag nr. L 196: Forslag til lov om erstatning til patienter opereret med Boneloc-cement før 1. juli 1992.

Af sundhedsministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 17/3 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.